

yvirbragdi; tað sæst eingin kúgan á hesum ungu, og vit kunnu illa trúgva, at hesar ungu kvinnur og hesir ungu menn eru fættir frændir teirra, sum fyrri fáum árum síðani ríðu á træhestinum ella pindust í hundaholinum. Hetta er ein mannfjöld, sum íggjognum organisasjónir sínar og fyrirtøkur sínar hefur vunnið sær ikki einans fíggjarligt frælsi men eisini sálarliga frígering.

Lata vit hugin snúgva sær frá teimum mannagúgvum í úrheiminum, sum í dag ganga kravgongur sínar, og heim til okkara litla, fátaeka fótland, Føroyar, so kemur tað av sær sjálvum, at vit fyrst og fremst koma til at hugsa uppá hesa bygd, Tvoroyri. Eg vil í dag bera arbeiðsmannafjöldini í hesari bygd heilsan mína — og tókk. — Tókk frá mær sjálvum og tí smámannaliðið, eg eri ættadur frá, — tókk fyrri, at tit ganga á odda við arbeiðsmanna frælsismerki.

Eg vil fegin taka lut í kravgongu tykkara fyrri at krevja tann rætt, sum hvor einasta menniskja er borin til, — rættin til at liva, men eg vil leggja aftrað: meiri tykkara skyldu! bæði móti samfelagnum, tykkara hugsjónum og tykkara fyrirtøku.

Tit hava eina stóra ábyrgd, tí eg kann siga tykkum, at Føroya slitmannagævu — Føroya arbeiðsmanna- og fiskimanna- gævu í álvarsamari væntan lita á tykkum; tí tit hava sett eina so vorðna fyrirtøku á stovn, sum slitmenn um alt Føroyaland fegnast yvir, tí teir trúa eftir at gera tað sama — at seta fótur undir egðið borð. — Tí verður mangastaðni spurt: Hvussu gongst á Tvoroyri? Her liggur tann stóra ábyrgdin, tí dettur henda fyrirtøka tykkara niðurfyrri, so vilja tað ganga mong, mong ár, inn til slitmaðurin aftur fær høvdið fyrri seg, — kann vera, hann aldri kemur uppundan aftur.

Tað er altíð so, at ósemja kann koma, tað er so menniskjalígt, men latið ikki ósemjuna —

um hon skuldi komið — skilja so mikið, at klovnur kemur í; latið ikki fyrirtøka tykkara doyggja av teirri grund, at tit ikki standa saman sum ein maður við einum stálvilja. Standið saman — kenni vit júnartíð tykkara!

Standið saman og økið um fyrirtøka tykkara, soleiðis at hon ikki einans fevnir hesari bygd, men soleiðis at sjálvbjargnistanki arbeiðsmanna fevnir um alt Føroyaland.

Standið saman, gerið tykkara skyldu og krevjið tykkara rætt; kennið tykkara ábyrgd, kennið tykkara vitjunartíð!

Samuel Johansen.

Hitt stóra álopið.

Hesar seinastu dagarnar hava ikki verið stórar broytingar í Spania: Bádrið parlar siga seg at vinna eitt sindur. Men nú frættist, at Franco ein av teim fyrstu dogunum skal gera eitt veldukt álop á øllum vígvollum. Og verður bardagin óivað harður, tí fólkaflokksmenn hava upplært nógv nýtt hertólk í seinastu, og ætla at veita ta mótstöðu, teir eru mentir.

Hitler vitjar frændan í Rom.

Har man fara at spyrjast eithvørt burtur ár.

Týsdagin kom Hitler í sínum privata jarnbreytsvogni til Italia. Longu við landamarkið varð hann »fagnaður» av eini mannagúvu. Miðvikudagin kom hann til Rom, har hann varð stórliga »fagnaður» og hevði hann fyrstu samkomu sína við Mussolini sama dagin.

Týski og ítalski generalstáburin høvdu sama dagin samráðingar í Rom; men sigast hesar samráðingar ikki at vera við nokrum militærum máli fyrri eyga.

VINNULÍVSGRUNNUR FØROYA BANKA

(Færøsk Erhvervsfond oprettet af Føroya Banki)

Det meddeles herved, at der af de Midler, Fonden har til Disposition i 1938 vil kunne anvendes et Beløb af

ca. Kr. 10.000 - til Uddeling.

Ifølge Fundatsens § 9 anvendes Midlerne efter Bestyrelsens Skøn til Fremme af Færøernes Næringsliv.

Ganske særlig skal de til Uddeling kommende Midler uddeles til Selskaber eller Enkeltpersoner, der vil forsøge at skabe nye Erhvervsmuligheder navnlig paa Fiskeriets Omraade ved forbedrede Fiskemetoder eller Fremskaffelse af nye Afsetningssteder. Endvidere til Hjælp til Uddannelse teoretisk eller praktisk for velbegavede og uformuende Fiskere eller Handelsmænd.

Ansøgninger maa være indsendt senest inden 1. Juli 1938.

Thorshavn i Maj.

Bestyrelsen.

Hósdagin fór Hitler til Napoli, og sjálvandi varð hann eisini har fagnaður — hvat hava teir hann annars til?

Men tað er ein stórir maður í Italia, sum ikki er við í fagnadarróminum, og tað er pávin, ið ikki so lætt gloymir Hitlers gerðir móti kirkjunni í Týsklandi. Blað pávan hevur ikki so mikið sum við einum orði grett Hitlers Italia-ferð.

Meinigeitshúsið.

Fundur kl. 6 sunnukvöldið.

Frelsens Hær.

Sondag (Mors Dag) Kl. 11 Helliggørelsesmøde. Kl. 2 Søndagsskole. Kl. 5 Vaglet (eller Lokalet). Kl. 6 Børnemøde. Kl. 8,15 Frelsesmøde, Emne: »Som en Moder».

Tirsdag og Fredag Vaglet.

Kravgongur.

Um allan heimin, ið ikki er læstur í diktatursins jarnveva, gingu arbeiðarar í túsundatali kravgongu 1. mai.

Á Tvoroyri var, so sum vanligt hevur verið tey síðstu árin, gingin kravgonga. Arbeiðararnir móttu fjøllmentir upp til hana, og hon eydnaðist sera væl. Aðrástáðni í blaðnum stendur ein roðan, ið hildin varð.

Á fyrsta sinni hava Havnar arbeiðarar í ár gingið mai-kravgongu. Tað kann væl vera, at tað, at teir tóku seg saman um kravgonguna mest skyldast verkfallinum, ið byrjaði henda dag. Kravgongan eydnaðist sera væl. Yvir 300 limir luttóku umframt aðrar, ið styðja vildu arbeiðaran í krøvum hansara. Felagsmerkini vóru borin á odda. Á Skans-

anum varð hildin fundur, har fleiri talaðu. Talurnar vóru stuttar men fyndugar og kraftmiklar. Tær vóru sjálvandi um maldagin og verkfallið.

Vinnulívsgrunnur Føroya Banka.

Sum lýsing aðrástáðni í blaðnum sigur frá, letur Vinnulívsgrunnur Føroya Banka aftur í ár pening til ymiskar vinnulívsgongurir. Í fjør lótu teir 11,900 kr. til: Marknaðarkannan fyrri føroyskum fiski 1000 kr., Heimavirkni 1500 kr., sildaveiðuroyndir til havs 5000 kr., brugduveði 1000 kr., læru av ymiskum fiskihættum 2900 kr. og ferðamannamál 500 kr.

Fiskiskapurin.

Hvíðbjörn telegraferar 3. mai til Beskyttrren:

Galathea 5.000, Sunnbeam 13.000, Havgasin 14.000 (motor-skað).

Heim eru komin hesi skip: Björn Ólafsson 4000, Tvey sistkin 8000, Docea (40 skpd), trolarin Skálaberg (10 tons).

Hvalaveiðan.

Hósdagin komu hvalabátarnir við Air inn við hvør sínum hvali. »Heykur» hevur fingið ein hval fyrr í vikuni.

„Dana“.

hitt nýggja danska havransóknarskipið, er komið til Føroyar, her tað skal granska serstakliga viðvíkjandi síldini. V. Taaning er vitskapligur leiðari.

„Steady“.

kom á Havnina mánadagin og dvöldi her »nakrar dagar. Tað fór til Grønlands. Við tí fóru 25 føroyskir fiskimenn, ið royna skulu við línu eftir toski og kalva. Tveir norskir bátar, »Gunnar» og »Jökul», ið arbeiða skulu saman við tí í Grønlandi fylgdust vesturyvir við tí.

Purkan droymur um drævið...

Eg standi í strevi við at umvela eitt stykki, royni at trakkast rossasporini aftur sum frægest og breiði so ein vogn av fara afturi. Nú er væl frægari! Stykkið havi eg noyðst at brúka sum veg fyrri at fáa velt nakað í vár. Tað er uppgrópað og sær líkast út einum mósoyði, virðileyst at kalla fyrri í ár. Soleiðis má eg lagreidda grannan og hann meg.

Vit komu at talast um útskiftingina:

»Nú man hon fara at koma,» heldur hann fyrri.

»Hví tá?» svári eg aftur.

»Skal ikki henda vinnulívsgongunin ferðast landið í kring at kanna hvat umbótur, tørvur er á. Vis teimum hetta stykkið, og hvussu vitleys viðurskiftini eru í heila tíkið, so skal tú nokk siggja, at skrellur kemur á.»

»Jú, spyr ikki!»

»Ja, men heldur tú, at hetta lívið og levnaðið kann ganga longur?» Nú fer hann at illkast. »Hví illneistast vit um leys ross?» Hví deilast vit um hós og dunur? Er tað ikki nettupp hesin tvungin felagsskapurin, ið niðurbýtur alla virðing fyrri lógum og felagsviðtøkum, so at vit nú eru við at verða heimsins lógrespektleysasta fólk?»

»Hatta var eitt herviligt orð,» sigi eg. »Men rætt hevur tú, ið haldi eg, at hvat útskiftingini viðvíkur, vænta vit hvørigin nakað úrslit. Tað er ov dýrt, jørdin er ikki so mikið verd.»

»Ov dýrt? So, tað heldur tú! Hvussu nógv kostaði tá jørdin, vit báðir býttu um í fjør, og var ikki nógv væl býtt? Eg leggi ikki petti í alt hetta roksið, teir halda. Tað er jørdina, vit vilja hava samanlagda fyrri at kunna fáa nakað burtúr okkara arbeiði. Annað leggja vit einki í. Tað er ikki dýrt, uttan teir gera sær tað dýrt við vilja.»

»Hatta haldi eg við tær, men eg havi hoyrt »góðar» menn siga, at útskifting uttan kortleggjan er av tí illa.»

»So, tað siga teir! Sig mær, hvussu mangir av teimum muna noyðast at arbeiða eini 4—5

kófóður, sum liggja í 60 pettum? Og halda teir, at ein maður, ið eingi hús eigur, er ikki betur tjentur við at fáa eitt veggjahús, enn at liggja úti fyrri fuglum, tí hann kann ikki byggja sær tiggju og tólv, trimpul og kvist við miðstöðuhita og gardinum í hósnaðinum?»

»Eg skal siga tær, hann verður liggjandi úti fyrri fuglum. Vit fáa einki veggjahús — onga útskifting, nettupp tí, at gardinur skulu vera í hósnaðinum. Eg sá í einum logtingstíðindi, at ein tingmaður ráddi frá at skifta út uttan kortleggjan, tí tað vildi verða trupult at verja markini. Ja, hvat heldur tú? Trupult at verja fyra snordar síður! Er hatta ikki nettupp at lata mannin liggja úti fyrri fuglum? Tað má so vera meiningin, at tað er betur

at verja sum er, nú ein hevur eitt ótal av krønglutum markum, men líkt málningum, ið smábørn grífla upp á talvu.

So fór hvør til sín.

Hans Dalsgaard.

